

2022

Systémy managementu hospodaření s energií - Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů managementu hospodaření s energií

ČSN
ISO 50003

01 1515

Energy management systems - Requirements for bodies providing audit and certification of energy management systems

Systemes de management de l'énergie - Exigences pour les organismes procédant a l'audit et a la certification de systemes de management de l'énergie

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 50003:2021. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 50003:2021. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 50003 (01 1515) z prosince 2015.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Změny proti předchozí normě jsou uvedeny v předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

ISO/IEC 17021-1:2015 zavedena v ČSN EN ISO/IEC 17021-1:2016 (01 5257) Posuzování shody - Požadavky na orgány poskytující služby auditů a certifikace systémů managementu - Část 1: Požadavky

ISO 50001 zavedena v ČSN EN ISO 50001 (01 1501) Systémy managementu hospodaření s energií - Požadavky s návodem k použití

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 9000:2016 (01 0300) Systémy managementu kvality - Základní principy a slovník

ČSN EN ISO 19011:2019 (01 0330) Směrnice pro auditování systémů managementu

ČSN ISO 50002 (01 1514) Energetické audity - Požadavky s návodem pro použití

ČSN ISO 50004 (01 1516) Systémy managementu hospodaření s energií - Návod pro zavádění, udržování a zlepšování systému managementu hospodaření s energií podle ISO 50001

ČSN ISO 50006 (01 1517) Systémy managementu hospodaření s energií - Měření energetické náročnosti pomocí výchozího stavu spotřeby energie (EnB) a ukazatelů energetické náročnosti (EnPI) - Obecné zásady a návod

ČSN ISO 50015 (01 1518) Systémy managementu hospodaření s energií - Měření a ověřování energetické náročnosti organizací - Obecné zásady a návod

ČSN EN ISO/IEC 17029 (01 5261) Posuzování shody - Obecné zásady a požadavky na validační a ověřovací orgány

Vypracování normy

Zpracovatel: Technický a zkušební ústav stavební Praha, s. p., IČO 00015679, Ing. Dagmar Konstankiewiczová

Technická normalizační komise: TNK 14 Energetický management a udržitelná spotřeba energie

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Kateřina Hejtmánková

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ICS 03.120.20; 27.015

Obsah	Strana	Page	
Předmluva.....	5	Foreword.....	5
Úvod.....	7	Introduction.....	7
1..... Předmět normy.....	8	1..... Scope.....	8
2..... Citované dokumenty.....	8	2..... Normative references.....	8
3..... Termíny a definice.....	8	3..... Terms and definitions.....	8
4..... Principy.....	10	4..... Principles.....	10
5..... Obecné požadavky.....	10	5..... General requirements.....	10
6..... Strukturální požadavky.....	11	6..... Structural requirements.....	11
7..... Požadavky na zdroje.....	11	7..... Resource requirements.....	11
7.1..... Technická způsobilost.....	11	7.1..... Technical competence.....	11
7.2..... Pracovníci podílející se na certifikačních činnostech.....	11	7.2..... Personnel involved in the certification activities.....	11
7.3..... Využívání jednotlivých externích auditorů a externích technických odborníků.....	17	7.3..... Use of individual external auditors and external technical experts.....	17
7.4..... Osobní záznamy.....	17	7.4..... Personnel records.....	17
7.5..... Externí zajištění.....	17	7.5..... Outsourcing.....	17
8..... Požadavky na informace.....	17	8..... Information requirements.....	17
8.1..... Veřejné informace.....	17	8.1..... Public information.....	17
8.2..... Certifikační dokumenty.....	17	8.2..... Certification documents.....	17
8.3..... Odkaz na certifikaci a užití značek.....	17	8.3..... Reference to certification and use of marks.....	17
8.4..... Důvěrnost.....	17	8.4..... Confidentiality.....	17
8.5..... Výměna informací mezi certifikačním orgánem a jeho klienty.....	17	8.5..... Information exchange between a certification body and its clients.....	17
9..... Požadavky na proces.....	17	9..... Process requirements.....	17
9.1..... Činnosti před certifikací.....	17	9.1..... Pre-certification activities.....	17
9.2..... Plánování auditů.....	19	9.2..... Planning audits.....	19
9.3..... Prvotní certifikace.....	20	9.3..... Initial certification.....	20
9.4..... Provádění auditů.....	20	9.4..... Conducting audits.....	20
9.5..... Rozhodnutí o certifikaci.....	21	9.5..... Certification decision.....	21
9.6..... Udržování platnosti certifikace.....	22	9.6..... Maintaining certification.....	22
9.7..... Odvolání.....	23	9.7..... Appeals.....	23
9.8..... Stížnosti.....	23	9.8..... Complaints.....	23
9.9..... Záznamy o klientech.....	27	9.9..... Client records.....	27
10..... Požadavky na systém managementu certifikačního orgánu.....	27	10..... Management system requirements for certification bodies.....	27
Příloha A (normativní) Doba trvání auditu EnMS.....	28	Annex A (normative) EnMS audit time.....	28
Příloha B (normativní) Organizace s více pracovišti.....	36	Annex B (normative) Multi-site organizations.....	36
Příloha C (informativní) Zlepšení energetické hospodárnosti.....	49	Annex C (informative) Energy performance improvement.....	49
Příloha D (informativní) Příklady výpočtů auditu.....	51	Annex D (informative) Examples of audit calculations.....	51
Bibliografie.....	58		

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2021

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být, není-li specifikováno jinak nebo nepožaduje-li se to v souvislosti s její implementací, reprodukována nebo používána v jakékoli formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým ani mechanickým, včetně pořizování fotokopii nebo zveřejňování na internetu nebo intranetu, bez předchozího písemného souhlasu. O souhlas lze požádat buď ISO na níže uvedené adrese, nebo členskou organizaci ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

CP 401 · Ch. de Blandonnet 8

CH-1214 Vernier, Geneva

Tel.: + 41 22 749 01 11

Fax: + 41 22 749 09 47

E-mail: copyright@iso.orgWeb: www.iso.org

Publikováno ve Švýcarsku

Předmluva**Foreword**

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoli patentového práva nebo všech takových patentových práv. Podrobnosti o jakýchkoli patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo v seznamu patentových prohlášení obdržných ISO (viz www.iso.org/patents).

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamená schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT), jsou uvedeny na tomto odkazu URL: www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 301 *Energetický management a energetické úspory* ve spolupráci s Výborem ISO pro posuzování shody (CASCO).

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee.

International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization.

The procedures used to develop this document and those intended for its further maintenance are described in the ISO/IEC Directives, Part 1. In particular, the different approval criteria needed for the different types of ISO documents should be noted. This document was drafted in accordance with the editorial rules of the ISO/IEC Directives, Part 2 (see www.iso.org/directives).

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. ISO shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights. Details of any patent rights identified during the development of the document will be in the Introduction and/or on the ISO list of patent declarations received (see www.iso.org/patents).

Any trade name used in this document is information given for the convenience of users and does not constitute an endorsement.

For an explanation of the voluntary nature of standards, the meaning of ISO specific terms and expressions related to conformity assessment, as well as information about ISO's adherence to the World Trade Organization (WTO) principles in the Technical Barriers to Trade (TBT) see www.iso.org/iso/foreword.html.

This document was prepared by Technical Committee ISO/TC 301, *Energy management and energy savings*, in collaboration with the ISO Committee on conformity assessment (CASCO).

Toto druhé vydání zrušuje a nahrazuje první vydání (ISO 50003:2014), které bylo technicky zrevidováno. Hlavní změny oproti předchozímu vydání jsou následující:

- definice byly aktualizovány tak, aby zahrnovaly dobu trvání auditu, dobu provádění auditu a termíny související s auditu na více pracovištích;
- výraz „udržované jako dokumentované informace“ označuje postupy, pracovní pokyny nebo jiné formy dokumentů, které poskytují informace o tom, kdo, co, kdy, jak nebo proč;
- výraz „dokumentované informace, které se mají uchovávat“ nebo „záznam o důkazech z auditu“ označuje záznamy, které prokazují nebo poskytují důkazy o splnění požadavku;
- struktura byla aktualizována tak, aby byla v souladu s ISO/IEC 17021-1:2015;
- výraz „člověkodny“ byl změněn na „auditodny“;
- u výpočtů auditodnů byl změněn počet druhů energie na ty, které zahrnují nejméně 80 % celkové spotřeby;
- byly upraveny hodnoty váhy složitosti;
- byly aktualizovány požadavky na vzorkování EnMS na více pracovištích;
- bylo vyjasněno používání dokumentů IAF MD, které se vztahují k přílohám A a B;
- v kapitole A.2 byly vyjasněny informace o efektivním počtu pracovníků EnMS;
- byly upraveny tabulky A.3 a A.4 tak, aby se spíše vztahovaly na dobu trvání auditu než na dobu provádění auditu;
- technické oblasti byly odstraněny a byly přidány požadavky na technickou způsobilost. Jakákoli zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese www.iso.org/members.html.

Úvod

This second edition cancels and replaces the first edition (ISO 50003:2014), which has been technically revised. The main changes compared with the previous edition are as follows

- the definitions have been updated to include the audit time, the duration of the audit and terms related to multi-site audits;
- the phrase “maintained documented information” has been used to represent procedures, work instructions or other forms of documents that provide the who, what, when, how or why information;
- the phrase “retained documented information” or “record of audit evidence” has been used to represent records that demonstrate or provide evidence of the execution of a requirement;
- the structure has been updated to align with ISO/IEC 17021-1:2015;
- the phrase “man-days” has been changed to “audit days”;
- for audit day calculations, the number of energy types have been changed to those that comprise at least 80 % of total consumption;
- the weighted values for complexity have been modified;
- the sampling requirements for multi-site EnMS have been updated;
- the use of IAF MD documents as they relate to Annexes A and B has been clarified;
- the information on EnMS effective personnel has been clarified in A.2;
- Tables A.3 and A.4 have been modified to refer to audit time rather than the duration of the audit;
- the technical areas have been removed and requirements for technical competency added. Any feedback or questions on this document should be directed to the user's national standards body. A complete listing of these bodies can be found at www.iso.org/members.html.

Introduction

Tento dokument je určen k použití ve spojení s ISO/IEC 17021-1:2015.

Navíc k požadavkům ISO/IEC 17021-1:2015 specifi-

kuje tento dokument požadavky pro konkrétní technickou oblast systémů managementu hospodaření s energií (EnMS), které jsou potřebné pro zajištění efektivity auditu a certifikace a zároveň podporují úsilí organizace o neustálé zlepšování energetické hospodárnosti, včetně energetické účinnosti, užití energie a spotřeby energie, jakož i EnMS. Tento dokument se zabývá zejména dodatečnými požadavky nezbytnými pro proces auditu. Zahrnuje proces plánování, počáteční certifikační audit, provádění auditu na místě, kompetenci auditora, dobu trvání auditu a vzorkování na více pracovištích. Struktura tohoto dokumentu navazuje na strukturu ISO/IEC 17021-1:2015. Přílohy A a B jsou normativní, zatímco přílohy C a D poskytují informace doplňující ISO/IEC 17021-1:2015.

Tento dokument se zabývá auditu EnMS pro účely certifikace, ale netýká se energetických auditů, u nichž je účelem zavést systematickou analýzu spotřeby a užití energie a které jsou definovány v ISO 50002.

V tomto dokumentu se používají následující slovesné tvary:

- „musí“ vyjadřuje požadavek;
 - „má“ vyjadřuje doporučení;
 - „smí“ vyjadřuje dovolení;
 - „může“ vyjadřuje možnost nebo způsobilost.
- Slovo „pracoviště“ se v tomto dokumentu může užívat v jednotném čísle, kdy odkazuje na stálé pracoviště (fyzické nebo virtuální) nebo dočasné pracoviště (fyzické nebo virtuální), nebo v množném čísle, kdy označuje více než jedno stálé nebo dočasné pracoviště, není-li stanoveno jinak.

1 Předmět normy

This document is intended to be used in conjunction with ISO/IEC 17021-1:2015

In addition to the requirements of ISO/IEC 17021-1:2015, this document specifies

requirements for the specific technical area of energy management systems (EnMS) that are needed to ensure the effectiveness of the audit and certification, while supporting the efforts of the organization to continually improve energy performance

including energy efficiency, energy use and energy consumption, and the EnMS. In particular, this document addresses the additional requirements necessary for the audit process. It covers the planning process, the initial certification audit, conducting the on-site audit, auditor competence, audit time and multi-site sampling. The structure of this document follows that of ISO/IEC 17021-1:2015. Annexes A and B are normative while Annexes C and D provide additional information to complement ISO/IEC 17021-1:2015.

This document deals with EnMS audits for certification purposes, but it does not deal with energy audits where the purpose is to establish a systematic analysis of energy consumption and energy use, and which are defined in ISO 50002.

In this document, the following verbal forms are used:

- “shall” indicates a requirement;
- “should” indicates a recommendation;
- “may” indicates a permission;
- “can” indicates a possibility or a capability.

In this document, references to the word “site” can be taken as either singular, meaning one permanent site (physical or virtual) or temporary site (physical or virtual), or can be plural, meaning more than one permanent site or temporary site, unless otherwise specified.

1 Scope

Tento dokument specifikuje požadavky na kompetenci, konzistenci a nezájmovost auditu a certifikace systémů managementu hospodaření s energií (EnMS) podle ISO 50001 a je určen orgánům, které tyto služby poskytují. V zájmu zajištění efektivity auditu EnMS se tento dokument zabývá procesem auditu, požadavky na kompetenci pracovníků zapojených do procesu certifikace EnMS, dobou trvání auditu a vzorkováním na více pracovištích.

This document specifies requirements for competence, consistency and impartiality in the auditing and certification of ISO 50001 energy management systems (EnMS) for bodies providing these services. In order to ensure the effectiveness of EnMS auditing, this document addresses the auditing process, the competence requirements for the personnel involved in the certification process for EnMS, the audit time and multi-site sampling.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.